

MINISTERSTWO FINANSÓW

BROSZURA INFORMACYJNA

DO ZAŁĄCZNIKA PIT/O

SKŁADANEGO WRAZ Z ZEZNANIEM

PIT-28, PIT-28S, PIT-36, PIT-36S, PIT-36L, PIT-36LS LUB PIT-37 ZA 2022 ROK

ZAŁĄCZNIK PIT/O jest przeznaczony dla podatników korzystających z ulgi dla rodzin 4+, z odliczeń od dochodu (przychodu) lub od podatku, z wyjątkiem odliczeń wydatków mieszkaniowych, kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową, lub odliczeń bezpośrednio wymienionych w zeznaniach podatkowych. Odliczana kwota nie może przekroczyć wysokości dochodu/przychodu (w przypadku odliczeń od dochodu/przychodu) lub wysokości podatku (w przypadku odliczeń od podatku), od których jest odliczana w zeznaniu.

Załącznik PIT/O należy wypełniać równocześnie z zeznaniem.

W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków składa się wspólny załącznik PIT/O. Jeżeli z ulgi dla rodzin 4+ lub z odliczeń korzysta zarówno mąż, jak i żona, należy wypełnić odpowiednie pozycje „podatnik”, jak również pozycje „małżonek”. Jeżeli małżonkowie opodatkowują swoje dochody indywidualnie i każdy z nich korzysta z ulgi dla rodzin 4+ lub z odliczeń, załącznik PIT/O wypełnia i dołącza do swojego zeznania każdy z małżonków, podając w nim dane identyfikacyjne obojga małżonków (w tym identyfikator podatkowy).

Wysokość wydatków podlegających odliczeniu od dochodu (przychodu) lub od podatku ustalana jest na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, prawo do ulgi dla rodzin 4+ na podstawie zaświadczeń, oświadczeń oraz innych dowodów, o których mowa w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), **zwanej dalej „ustawą”**, oraz w odrębnych ustawach.

Dowodów tych nie należy dołączać do zeznania, należy je jednak przechowywać do upływu okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

Część A

W części tej należy podać dane identyfikacyjne podatników składających załącznik, tj. nazwisko, pierwsze imię i datę urodzenia. **Część A.2.** należy wypełnić w przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków oraz w przypadku, gdy małżonkowie opodatkowują swoje dochody indywidualnie i każdy z nich korzysta z ulgi dla rodzin 4+ lub z odliczeń w PIT/O. W przypadku podatnika będącego przedsiębiorstwem w spadku w części A.1. należy wpisać dane zmarłego przedsiębiorcy.

Część B

Część tę wypełniają podatnicy, którzy odliczają:

1. Darowizny przekazane:

a) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁾, lub równoważnym organizacjom określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, na prowadzoną przez nie działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a ustawy).

Organizacjami, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, są w szczególności organizacje pozarządowe, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielnie socjalne a także osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do poszczególnych kościołów i związków wyznaniowych, których cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Przykładowe zadania ze sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, to działalność: charytatywna, na rzecz integracji cudzoziemców, ochrony i promocji zdrowia, czy obronności państwa.

Uwaga! Prawo do odliczenia darowizn przekazanych organizacji określonej w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przysługuje pod warunkiem:

- udokumentowania przez podatnika oświadczeniem tej organizacji, iż na dzień przekazania darowizny była ona równoważną organizacją do organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizującą cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i prowadzącą działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych oraz
- istnienia podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium organizacja posiada siedzibę;

W wierszu tym uwzględnia się również darowizny, przekazane w okresie od 24 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. tym organizacjom na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy.

b) na cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b ustawy);

c) na cele krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi na podstawie ustawy o publicznej służbie krwi²⁾, w wysokości iloczynu 130 zł i litrów oddanej krwi lub jej składników (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. c ustawy);

¹⁾ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, z późn. zm.).

²⁾ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1749, z późn. zm.).

d) na cele kształcenia zawodowego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d ustawy), tj. darowizny przekazane publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy – Prawo oświatowe³⁾, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy.

Prawo do odliczenia darowizny, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d ustawy, przysługuje wyłącznie podatnikom osiągającym przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej. Odliczenie stosuje się, jeżeli przedmiotem darowizny są materiały dydaktyczne lub środki trwałe, z wyjątkiem materiałów dydaktycznych lub środków trwałych, które nie są kompletne, zdatne do użytku lub są starsze niż 12 lat;

e) na cele związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji w zakresie odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie⁴⁾ (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. e ustawy).

Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w art. 26 ust. 1 pkt 9 ustawy nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty stanowiącej 6% dochodu (odpowiednio – 6% przychodu wykazywanego w PIT-28).

Odliczeniu na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 9 ustawy, nie podlegają darowizny poniesione na rzecz osób fizycznych, a także osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.

f) na przeciwdziałanie COVID-19 (art. 52n ustawy oraz art. 57b ustawy o ryczałcie⁵⁾). Odliczenie dotyczy darowizn przekazanych: (1) podmiotom, które wykonując działalność leczniczą udzielają świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, i są wpisane do wykazu tego rodzaju podmiotów ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu Zdrowia, (2) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych z przeznaczeniem na cele wykonywania zadań ustawowych, (3) Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych z przeznaczeniem na cele wykonywania działalności statutowej, (4) domom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowniom, schroniskom dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi, ośrodkom wsparcia, rodzinnym domom pomocy oraz domom pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej⁶⁾, (5) Funduszowi Przeciwdziałania COVID-19⁷⁾.

³⁾ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.).

⁴⁾ Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1551).

⁵⁾ Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2540).

⁶⁾ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.).

⁷⁾ Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.).

Odliczeniu podlegają darowizny przekazane w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r., tj. do końca miesiąca, w którym odwołany został w Polsce stan epidemii ogłoszony z powodu COVID-19.

g) w formie tabletów i laptopów (art. 52x ustawy oraz art. 57e ustawy o ryczałcie). Odliczenie dotyczy darowizn przekazanych: (1) organom prowadzącym placówki oświatowe wymienione w art. 52x ust. 2 ustawy i 57e ust. 2 ustawy o ryczałcie, tj. prowadzącym w szczególności szkołę, uczelnię, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, (2) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub operatorowi Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, z przeznaczeniem na cele dalszego nieodpłatnego przekazania organom prowadzącym placówki oświatowe lub placówkom oświatowym.

Odliczenie stosuje się w przypadku, gdy przedmiotem darowizny są komputery przenośne (tablety, laptopy) kompletne, zdatne do użytku i wyprodukowane nie wcześniej niż 3 lata przed dniem ich przekazania.

Odliczeniu podlegają darowizny przekazane w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r., tj. do końca miesiąca, w którym odwołany został w Polsce stan epidemii ogłoszony z powodu COVID-19.

Odliczeniu podlegają darowizny nieodliczone na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a ustawy.

Więcej informacji na temat stosowania odliczenia darowizn na przeciwdziałanie COVID-19 oraz w formie tabletów i laptopów zawierają objaśnienia podatkowe <https://www.gov.pl/web/finanse/objasnienia-podatkowe-z-21-lipca-2020-r-ws-nowych-preferencji-stosowanych-w-zwiazku-z-ponoszeniem-negatywnych-konsekwencji-ekonomicznych-z-powodu-covid-19>.

2. Darowizny wynikające z odrębnych ustaw. W wierszu tym wpisuje się darowizny przekazane na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą, wynikające z ustaw regulujących stosunek Państwa do poszczególnych kościołów.

Na przykład, zgodnie z postanowieniami art. 55 ust. 7 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej⁸⁾, „darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą są wyłączone z podstawy opodatkowania darczyńców podatkiem dochodowym i podatkiem wyrównawczym, **jeżeli kościelna osoba prawna przedstawi darczyńcy pokwitowanie odbioru oraz – w okresie dwóch lat od dnia przekazania darowizny – sprawozdanie o przeznaczeniu jej na tę działalność.** W odniesieniu do darowizn na inne cele mają zastosowanie ogólne przepisy podatkowe”.

Podatnicy korzystający z odliczenia z tytułu darowizn w PIT/O wykazują zarówno kwotę dokonanego odliczenia (**część B**), jak i całą wartość przekazanej darowizny na rzecz obdarowanego podmiotu wraz z jego pełną nazwą oraz krajem siedziby (**część D**).

Jeżeli część D załącznika PIT/O jest niewystarczająca do podania informacji o wszystkich przekazanych darowiznach i o obdarowanych podmiotach, należy wypełnić kolejny(e) załącznik(i) PIT/O wykazując w nim/nich jedynie identyfikator podatkowy (poz. 1 lub 2),

⁸⁾ Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1347, z późn. zm.).

kolejny numer załącznika (poz. 4), oraz dane, o których mowa w części D załącznika. Łączną liczbę składanych załączników PIT/O należy podać w zeznaniu podatkowym.

Dokumentowanie: Odliczenie z tytułu darowizny pieniężnej stosuje się, jeżeli wysokość darowizny jest udokumentowana dowodem wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub jego rachunek w banku, inny niż rachunek płatniczy. Odliczenie z tytułu darowizny innej niż pieniężna stosuje się, jeżeli darowizna jest udokumentowana dowodem, z którego wynikają dane identyfikujące darczyńcę oraz wartość przekazanej darowizny wraz z oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu. W przypadku dawców krwi wysokość darowizny ustala się na podstawie zaświadczenia jednostki organizacyjnej realizującej zadania w zakresie pobierania krwi o ilości bezpłatnie oddanej krwi lub jej składników przez krwiodawcę. Jeżeli przedmiotem darowizny są towary opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę darowizny uważa się wartość towaru wraz z podatkiem od towarów i usług ustalonym zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. Wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesione w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne (art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy). Za ww. wydatki uważa się wydatki poniesione na:

- adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup, naprawę lub najem wyrobów medycznych wymienionych w wykazie ministra zdrowia⁹⁾ oraz ich wyposażenia umożliwiającego używanie wyrobów medycznych zgodnie z przewidzianym zastosowaniem; odliczenie nie dotyczy pieluchomajtek, pieluch anatomicznych, chłonnych majtek, podkładow i wkładów anatomicznych,
- zakup, naprawę lub najem indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem; odliczenie nie dotyczy wyrobów medycznych niewymienionych w wykazie ministra zdrowia⁹⁾ oraz sprzętu gospodarstwa domowego,
- pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym **2 280 zł**,
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
- odpłatność za pobyt w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym,

⁹⁾ Wykaz określony w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 463, z późn. zm.).

- odpłatność za pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I¹⁰⁾ grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym, w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne lub leczniczo-rehabilitacyjne,
- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II¹¹⁾ grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa – w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym **2 280 zł**,
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹²⁾, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym **2 280 zł**,
- opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- opłacenie tłumacza języka migowego,
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia,
- leki, o których mowa w ustawie – Prawo farmaceutyczne¹³⁾, w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą **100 zł**, jeżeli lekarz specjalista stwierdził, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki stale lub czasowo,
- odpłatny przewóz:
 - a) osoby niepełnosprawnej – karetką transportu sanitarnego,
 - b) osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 – również innymi środkami transportu niż karetką transportu sanitarnego,
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16 roku życia – w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym **2 280 zł**,
- odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
 - a) na turnusie rehabilitacyjnym,

¹⁰⁾ Ilekroć jest mowa o osobach zaliczonych do I grupy inwalidztwa, należy przez to rozumieć odpowiednio osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono: całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji (1) albo niezdolność do samodzielnej egzystencji (2), albo znaczny stopień niepełnosprawności (3).

¹¹⁾ Ilekroć jest mowa o osobach zaliczonych do II grupy inwalidztwa, należy przez to rozumieć odpowiednio osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono: całkowitą niezdolność do pracy (1) albo umiarkowany stopień niepełnosprawności (2).

¹²⁾ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.).

¹³⁾ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2301).

- b) w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym,
- c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia,
- d) opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

Odliczeniu nie podlegają te z ww. wydatków, które zostały sfinansowane (dofinansowane) ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Jeżeli wydatki były częściowo sfinansowane (dofinansowane) z tych funduszy (środków), odliczeniu podlega różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną (dofinansowaną) z tych funduszy (środków) lub zwróconą w jakiegokolwiek formie.

Warunkiem odliczenia ww. wydatków jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek, dokumentów stwierdzających ich poniesienie oraz jednego z niżej wymienionych orzeczeń:

- 1) orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach,
- 2) decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną,
- 3) orzeczenia o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) orzeczenia o niepełnosprawności, wydanego przez właściwy organ na podstawie odrębnych przepisów obowiązujących do dnia 31 sierpnia 1997 r.

W przypadku odliczeń z tytułu: utrzymania psa asystującego (1), opłacenia przewodnika osoby niewidomej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczoną do I grupy inwalidztwa (2) oraz używania samochodu osobowego (3), nie jest wymagane posiadanie dokumentów stwierdzających ich **wysokość**, jednakże na żądanie organów podatkowych podatnik jest obowiązany przedstawić dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia, w szczególności:

- 1) wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika;
- 2) okazać certyfikat potwierdzający status psa asystującego.

Odliczeń z tytułu wydatków poniesionych na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych mogą dokonywać również podatnicy, na utrzymaniu których są następujące osoby niepełnosprawne: współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięciowie i synowie - jeżeli w roku podatkowym dochody tych osób niepełnosprawnych nie przekroczyły kwoty **16 061,28 zł**. Do dochodów tych nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4c

z uwzględnieniem art. 6 ust. 4e ustawy, świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 100a, dodatku energetycznego¹⁴⁾, dodatku osłonowego¹⁵⁾, dodatku węglowego¹⁶⁾, dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła i dodatku dla niektórych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła¹⁷⁾ dodatku elektrycznego¹⁸⁾ oraz przyznanych na podstawie odrębnych przepisów zasiłku pielęgnacyjnego oraz dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów.

4. Zwrot nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu (w kwotach uwzględniających pobrany podatek), jeżeli nie zostały one potrącone przez płatnika (art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy).

Podatnicy, którzy w latach: 2017, 2018, 2019, 2020 lub 2021 dokonali zwrotu nienależnie pobranych świadczeń i kwota tych zwrotów nie znalazła pokrycia w dochodzie za te lata, mają prawo od dochodów uzyskanych w roku 2022 odliczyć tę kwotę. Odliczeniu podlegają także zwroty dokonane w roku podatkowym.

5. Wydatki z tytułu użytkowania sieci Internet (art. 26 ust. 1 pkt 6a ustawy)

Odliczenie z tytułu użytkowania sieci Internet przysługuje podatnikowi wyłącznie w kolejno po sobie następujących dwóch latach podatkowych, jeżeli w okresie poprzedzającym te lata nie korzystał z tego odliczenia. Odliczeniu podlegają wydatki poniesione przez podatnika z tytułu użytkowania sieci Internet, niezależnie od miejsca w którym się z niej korzysta jak i formy dostępu, np. w domu (łącze stałe, bezprzewodowe, w tym za pomocą urządzeń mobilnych) jak i w kawiarence internetowej. Ulga jest limitowana. Maksymalne odliczenie podatnika w skali całego roku nie może przekroczyć **760 zł**. Odliczenie stosuje się, pod warunkiem posiadania dokumentów stwierdzających ich poniesienie, np. faktury w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług. W zeznaniu podatkowym za 2022 r. z ulgi internetowej może skorzystać podatnik, który z tego odliczenia korzysta po raz pierwszy lub po raz pierwszy skorzystał z niego za rok 2021.

Zgodnie z art. 26 ust. 13a, art. 52n ust. 4 i art. 52x ust. 6 ustawy, wydatki na cele określone w art. 26 ust. 1 oraz darowizny, o których mowa w art. 52n i art. 52x ustawy, podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie zostały odliczone od dochodów opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30c lub nie zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o ryczałcie, albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Wyjątek od zasady nieodliczalności darowizn zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów, stanowi art. 52zf ust. 1 i 3 ustawy, który umożliwia odliczenie od dochodu wartości darowizn, uprzednio zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów.

¹⁴⁾ o którym mowa w art. 5c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.).

¹⁵⁾ o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1, z późn. zm.).

¹⁶⁾ o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, z późn. zm.).

¹⁷⁾ o których mowa w art. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967).

¹⁸⁾ o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127).

Wydatki, na cele określone w art. 26 ust. 1 ustawy oraz darowizny, o których mowa w art. 52n i art. 52x ustawy oraz art. 57b i art. 57e ustawy o ryczałcie, nie podlegają odliczeniu od dochodu (przychodu) przedsiębiorstwa w spadku.

6. Wydatki na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (art. 26h ustawy)

Odliczeniu podlegają wydatki poniesione w roku podatkowym na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym¹⁹⁾, którego podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem.

Przedsięwzięciem termomodernizacyjnym²⁰⁾ jest:

- ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych,
- ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki mieszkalne, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
- wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków mieszkalnych,
- całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.

Odliczeniu podlegają wydatki, które:

- 1) są wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. poz. 2489, z późn. zm.)²¹⁾;

¹⁹⁾ Za budynek mieszkalny jednorodzinny uważa się budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.

²⁰⁾ Definicja zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, z późn. zm.).

²¹⁾ Wykaz rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych:

Materiały budowlane i urządzenia:

- 1) materiały budowlane wykorzystywane do docieplenia przegród budowlanych, płyt balkonowych oraz fundamentów wchodzące w skład systemów dociepleń lub wykorzystywane do zabezpieczenia przed zawilgoceniem;
- 2) węzeł cieplny wraz z programatorem temperatury;
- 3) kocioł gazowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin;
- 4) kocioł olejowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin;
- 5) zbiornik na gaz lub zbiornik na olej;

- 2) dotyczą przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, które zostanie zakończone w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym podatnik poniósł pierwszy wydatek;

Jeśli podatnik nie zrealizuje przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w tym terminie, jest on obowiązany do zwrotu ulgi, co oznacza doliczenie kwot poprzednio odliczonych z tego tytułu do dochodu za rok podatkowy, w którym upłynął trzyletni termin;

- 3) zostały udokumentowane fakturą wystawioną przez podatnika podatku od towarów i usług niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku.

W przypadku gdy poniesione wydatki były opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę wydatku uważa się wydatek wraz z tym podatkiem, o ile podatek od towarów i usług nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług²²⁾. Za datę poniesienia wydatku uważa się dzień wystawienia faktury.

- 4) nie zostały: (1) sfinansowane (dofinansowane) ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, (2) zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, (3) odliczone od przychodu na podstawie

-
- 6) kocioł przeznaczony wyłącznie do spalania biomasy, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. c ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133,694,1093 i 1642), spełniający co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 100, z późn.zm.- jeżeli eksploatacji takiego kotła nie zakazuje uchwała przyjęta na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 i 2127);
 - 7) przyłącze do sieci ciepłowniczej lub gazowej;
 - 8) materiały budowlane wchodzące w skład instalacji ogrzewczej;
 - 9) materiały budowlane wchodzące w skład instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej;
 - 10) materiały budowlane wchodzące w skład systemu ogrzewania elektrycznego;
 - 11) pompa ciepła wraz z osprzętem;
 - 12) kolektor słoneczny wraz z osprzętem;
 - 13) ogniwo fotowoltaiczne wraz z osprzętem;
 - 14) stolarka okienna i drzwiowa, w tym okna, okna połaciowe wraz z systemami montażowymi, drzwi balkonowe, bramy garażowe, powierzchnie przezroczyste nieotwieralne;
 - 15) materiały budowlane składające się na system wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła lub odzyskiem ciepła i chłodu.

Usługi:

- 1) wykonanie audytu energetycznego budynku przed realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego;
- 2) wykonanie analizy termograficznej budynku;
- 3) wykonanie dokumentacji projektowej związanej z pracami termomodernizacyjnymi;
- 4) wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej;
- 5) docieplenie przegród budowlanych lub płyt balkonowych lub fundamentów;
- 6) wymiana stolarki zewnętrznej np.: okien, okien połaciowych, drzwi balkonowych, drzwi zewnętrznych, bram garażowych, powierzchni przezroczystych nieotwieralnych;
- 7) wymiana elementów istniejącej instalacji ogrzewczej lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej lub wykonanie nowej instalacji wewnętrznej ogrzewania lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej;
- 8) montaż kotła gazowego kondensacyjnego;
- 9) montaż kotła olejowego kondensacyjnego;
- 10) montaż pompy ciepła;
- 11) montaż kolektora słonecznego;
- 12) montaż systemu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego;
- 13) montaż instalacji fotowoltaicznej;
- 14) uruchomienie i regulacja źródła ciepła oraz analiza spalin;
- 15) regulacja i równoważenie hydrauliczne instalacji;
- 16) demontaż źródła ciepła na paliwo stałe.

²²⁾ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.).

ustawy o ryczałcie lub (4) uwzględnione przez podatnika w związku z korzystaniem z ulg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej.

Podatnik, który po roku, w którym skorzystał z ulgi, otrzymał zwrot odliczonych wydatków na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, jest obowiązany doliczyć odpowiednio kwoty uprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot.

Kwota odliczenia nie może przekroczyć **53 000 zł** w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych w poszczególnych budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem.

Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatek.

Kwota odliczenia, która nie znalazła pokrycia w dochodzie (przychodzie) podatnika za rok podatkowy, podlega odliczeniu w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez 6 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.

Odliczenie stosuje się również do przedsięwzięcia termomodernizacyjnego rozpoczętego przed dniem 1 stycznia 2019 r., które zostało zakończone po dniu 31 grudnia 2018 r., jednak nie później niż w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym podatnik poniósł pierwszy wydatek.

Więcej informacji na temat stosowania przepisów dotyczących „ulgi termomodernizacyjnej” zawierają objaśnienia podatkowe. Z ich treścią można zapoznać się na stronie www.podatki.gov.pl.

7. Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) (art. 26 ust. 1 pkt 2b ustawy)

W wierszu tym należy wykazać kwotę wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) dokonanych przez podatnika w roku podatkowym, do wysokości określonej w przepisach o indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

Wysokość wpłat na IKZE określona jest w art. 13a ust. 1-4 ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego²³⁾. Stosownie do tych przepisów wpłaty dokonywane na IKZE nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,2-krotności (1,8-krotności dla osób prowadzących pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych²⁴⁾ przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o przewidywanym budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W 2022 r. limit ten wynosi odpowiednio **7 106,40 zł** oraz **10 659,60 zł**.

Wpłaty dokonywane przez małoletniego na IKZE nie mogą przekroczyć dochodów uzyskanych przez niego w danym roku z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę. Nie mogą być one również wyższe od kwoty rocznego limitu (art. 13a ust. 7 ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego).

²³⁾ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1792).

²⁴⁾ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.).

Jeżeli w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. oszczędzający przeniósł środki zgromadzone na indywidualnym koncie emerytalnym (IKE) na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE), środki te uznaje się za wpłatę na IKZE. Wpłata ta podlegała odliczeniu od dochodu w ramach limitu przysługującego w roku podatkowym 2012. Nadwyżka ponad przysługujący w tym roku limit odliczenia podlega odliczeniu w latach następnych. Oszczędzający musi jednak pamiętać, iż w okresie, w którym dokonuje odliczeń od dochodu środków przeniesionych z IKE na IKZE nie przysługuje mu prawo dokonywania wpłat na IKZE.

8. Wpłaty składek członkowskich na rzecz związków zawodowych (art. 26 ust. 1 pkt 2c ustawy)

W wierszu tym wykazuje się zapłacone składki członkowskie na rzecz związków zawodowych, do których należy podatnik. W przypadku gdy składki potrąca pracodawca, do załącznika należy przenieść kwotę wykazaną w informacji PIT-11 (poz. 123)²⁵⁾. W pozostałych przypadkach kwotę ustala się na podstawie dowodu wpłaty składek członkowskich na rzecz związku zawodowego, z którego wynikają co najmniej: dane identyfikującego członka związku zawodowego dokonującego wpłaty, nazwa organizacji związkowej, na rzecz której dokonano wpłaty, tytuł i data wpłaty oraz kwota wpłaconych składek. Maksymalne odliczenie w skali całego roku podatkowego nie może przekroczyć kwoty **500 zł**.

9. Wydatki poniesione w ramach ulgi na zabytki (art. 26hb ustawy)

Z ulgi tej ma prawo skorzystać podatnik opłacający podatek według skali podatkowej, podatek liniowy, o którym mowa w art. 30c ustawy, lub ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, który w momencie ponoszenia wydatku jest właścicielem lub współwłaścicielem zabytku nieruchomego.

Ulga polega na odliczeniu od podstawy opodatkowania:

- 50% kwoty poniesionych wydatków na wpłaty na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej oraz na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane, dotyczące zabytku nieruchomego (wpisanego do rejestru zabytków lub znajdującego się w ewidencji zabytków),
- wydatku na nabycie zabytku wpisanego do rejestru zabytków, nie więcej niż kwota odpowiadająca iloczynowi 500 zł i liczby metrów kwadratowych powierzchni użytkowej tego zabytku. Limit odliczenia na wszystkie inwestycje podatnika z tego tytułu nie może przekroczyć **500 000 zł**.

Odliczenia wpłat na fundusz remontowy, wydatków na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dokonuje się w zeznaniu podatkowym składanym za rok, w którym poniesiono te wydatki.

Odliczenie należy udokumentować dowodem wpłat na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej albo zaświadczeniem o wysokości wpłat wystawionym przez wspólnotę lub spółdzielnię. Natomiast dokumentowanie wydatków na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane odbywa się na podstawie faktury wystawionej przez podatnika podatku od towarów i usług, niekorzystającego

²⁵⁾ Niniejsza broszura odwołuje się do pozycji z PIT-11₍₂₉₎, tj. informacji PIT-11 wariant 29.

ze zwolnienia od tego podatku, powiększonych o kwotę podatku od towarów i usług, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

Odliczenia wydatków na nabycie zabytku nieruchomego dokonuje się w zeznaniu podatkowym składanym za rok, w którym po raz pierwszy na rzecz tego zabytku nieruchomego poniesiono wydatki na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane.

Małżonkowie, między którymi istnieje wspólność majątkowa, mogą skorzystać z ulgi na zabytki w częściach równych lub w dowolnej proporcji przez nich ustalonej, bez względu na to, czy dokument potwierdzający poniesienie wydatku został wystawiony na imię obojga małżonków lub jednego z nich.

Kwota odliczenia, która nie znalazła pokrycia w rocznym dochodzie (przychodzie) podatnika, podlega odliczeniu w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez 6 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym dokonano odliczenia.

Podatnik, który po roku, w którym skorzystał z ulgi, otrzyma zwrot wydatków uprzednio odliczonych musi je doliczyć do dochodu za rok, w którym otrzymał ten zwrot.

Więcej informacji na temat stosowania przepisów dotyczących „ulgi na zabytki” zawiera poradnik dotyczący tej ulgi <https://www.gov.pl/web/kas/ulga-na-zabytki-dbamy-o-zachowanie-dziedzictwa-kulturowego>

10. Wydatki poniesione na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) (art. 26hc ustawy)

Ulga ta przysługuje tylko podatnikom, którzy uzyskują dochody opodatkowane skalą podatkową, o której mowa w art. 27 ustawy, lub podatkiem liniowym, o którym mowa w art. 30c ustawy.

W wierszu tym podatnik wykazuje 50% kwoty wydatków poniesionych na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w:

a) alternatywnej spółce inwestycyjnej lub

b) spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna:

- posiada co najmniej 5% udziałów (akcji),
- będzie posiadała co najmniej 5% udziałów (akcji) w wyniku nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w tej spółce w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w spółce kapitałowej przez podatnika.

Wielkość odliczenia od dochodu w roku podatkowym nie może przekroczyć 250 000 zł.

Odliczenie przysługuje, tylko w przypadku, gdy wydatki zostały poniesione przez podatnika na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej, w której współnikiem jest podmiot, który nabył lub objął udziały (akcje) w tej spółce sfinansowane w całości lub części ze środków europejskich w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁶⁾, niemających charakteru bezzwrotnego, przeznaczonych na inwestycje venture capital w Polsce.

Prawo do skorzystania z tej ulgi przysługuje podatnikowi, jeżeli spełni on **łącznie** następujące warunki:

²⁶⁾ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.).

- zawrze z alternatywną spółką inwestycyjną umowę inwestycyjną regulującą prawa i obowiązki alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz podatnika wynikające z nabycia przez niego udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub wspólnej inwestycji alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz tego podatnika w spółkę kapitałową, w której alternatywna spółka inwestycyjna nabędzie lub obejmie co najmniej 5% udziałów (akcji),
- nie był podmiotem powiązany, w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 ustawy z alternatywną spółką inwestycyjną lub spółką kapitałową, w okresie 2 lat poprzedzających dzień pierwszego objęcia lub nabycia udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna posiada albo będzie posiadała w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia przez podatnika udziałów (akcji) tej spółki co najmniej 5% udziałów (akcji),
- będzie posiadał udziały (akcje) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna posiada albo będzie posiadała w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia przez podatnika udziałów (akcji) tej spółki, nieprzerwanie przez okres co najmniej 24 miesięcy.

Odliczenia podatek dokonuje w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym poniósł takie wydatki. Zatem, jeżeli podatnik utraci posiadanie udziałów (akcji) przed upływem okresu 24 miesięcy od ich nabycia lub objęcia, w innym roku niż je nabył lub objął, jest obowiązany doliczyć kwoty poprzednio odliczone od dochodu w zeznaniu składanym za rok, w którym nastąpiło zbycie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub w spółce kapitałowej. Natomiast, jeżeli podatnik utraci posiadanie w tym samym roku, w którym nabył lub objął udziały (akcje) w alternatywnej spółce inwestycyjnej, nie ma prawa do dokonania odliczenia wydatków na ich nabycie lub objęcie.

Część C

Wypełniają osoby korzystające z odliczeń od podatku.

1. Ulga za wykszolenie uczniów lub z tytułu zatrudnienia pracowników w celu przygotowania zawodowego, przyznana na podstawie decyzji

Podstawa prawna: art. 13 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1956, z późn. zm.) oraz art. 4 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. poz. 1958, z późn. zm.).

Z ulgi uczniowskiej mogą korzystać podatnicy, którym ulga ta została przyznana na podstawie decyzji wydanej przez organ podatkowy.

2. Składki na ubezpieczenia społeczne opłacone przez osobę prowadzącą gospodarstwo domowe z tytułu zawarcia umowy aktywizacyjnej z osobą bezrobotną (art. 27e ustawy, w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2007 r.)

Zgodnie z art. 27e ustawy, w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2007 r., odliczenie przysługuje osobie prowadzącej gospodarstwo domowe, która zgodnie z przepisami

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zawarła umowę aktywizacyjną z osobą bezrobotną w celu wykonywania pracy zarobkowej w gospodarstwie domowym i poniosła z tego tytułu wydatki z własnych środków na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne. Odliczenie przysługuje po każdym okresie 12 miesięcy nieprzerwanego trwania tej umowy, pod warunkiem, że:

- zawarta umowa aktywizacyjna została zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, a fakt jej zawarcia został potwierdzony zaświadczeniem,
- poniesione wydatki zostały udokumentowane dowodami stwierdzającymi ich poniesienie.

Odliczeniu podlegają wydatki poniesione przez osobę prowadzącą gospodarstwo domowe z tytułu opłacenia z własnych środków składek na ubezpieczenia społeczne osoby zatrudnionej w ramach umowy aktywizacyjnej, określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Odliczenia dokonuje się w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym upłynął okres 12 miesięcy nieprzerwanego trwania umowy aktywizacyjnej.

Począwszy od 2007 r. omawiana ulga funkcjonuje wyłącznie na zasadzie praw nabytych. Stosownie bowiem do art. 1 pkt 29 i art. 11 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1588 oraz z 2008 r. poz. 1316), osoba prowadząca gospodarstwo domowe zachowuje prawo do odliczenia, o którym mowa w art. 27e ustawy, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2007 r., na zasadach określonych w tej ustawie oraz w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2007 r., z tytułu wydatków ponoszonych do końca obowiązywania umowy zawartej przed dniem 1 stycznia 2007 r. Powyższa zasada nie ma zastosowania do wydatków ponoszonych w związku z przedłużeniem umowy, o której mowa wyżej, dokonanych po dniu 31 grudnia 2006 r.

3. Ulga z tytułu wychowywania dzieci (art. 27f ustawy)

Prawo do ulgi przysługuje podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych obliczającemu podatek zgodnie z art. 27 ustawy. Za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym podatnik w stosunku do małoletniego dziecka:

- 1) wykonywał władzę rodzicielską,
- 2) pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało,
- 3) sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą,

odliczeniu od podatku podlega kwota w wysokości:

- po 92,67 zł na pierwsze i drugie dziecko (za cały rok po 1 112,04 zł na dziecko),
- 166,67 zł na trzecie dziecko (za cały rok 2 000,04 zł),
- po 225,00 zł na czwarte i każde kolejne dziecko (za cały rok po 2 700 zł na dziecko).

Odliczenie nie przysługuje, jeżeli podatnik wykonywał władzę rodzicielską, pełnił funkcję opiekuna prawnego lub sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej wyłącznie **w stosunku do jednego** małoletniego dziecka i jednocześnie dochody podatnika:

- a) pozostającego przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim i jego małżonka bądź podatnika samotnie wychowującego małoletnie dziecko wymienionego w art. 6 ust. 4c i 4g ustawy, przekroczyły w roku podatkowym kwotę 112 000 zł,
- b) niepozostającego w związku małżeńskim (w tym również przez część roku podatkowego), przekroczyły w roku podatkowym kwotę 56 000 zł.

Za dochody, o których mowa powyżej, uważa się łączne dochody uzyskane w roku podatkowym opodatkowane skalą podatkową (art. 27 ustawy), 19% podatkiem od dochodów z odpłatnego zbycia udziałów i instrumentów finansowych (art. 30b ustawy) i 19% liniowym podatkiem od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej (art. 30c ustawy), pomniejszone o kwotę składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy, oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w art. 30c ust. 2 pkt 2 ustawy.

Odliczenie dotyczy łącznie obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim.

Kwotę tę podatnicy mogą odliczyć od podatku w dowolnej proporcji przez nich ustalonej. W przypadku braku porozumienia między podatnikami, którzy zgodnie z rozstrzygnięciem sądu wspólnie wykonują władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem po rozwodzie lub w trakcie separacji (piecza naprzemienna), lub gdy miejsce zamieszkania dziecka jest takie samo jak miejsce zamieszkania obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim – kwotę tę podatnicy odliczają w częściach równych. W pozostałych przypadkach odliczenie w wysokości 100% stosuje podatnik, u którego dziecko ma miejsce zamieszkania. Miejsce zamieszkania rozumie się zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks cywilny²⁷⁾.

Jeżeli w tym samym miesiącu w stosunku do dziecka wykonywana była władza rodzicielska, pełniona funkcja opiekuna prawnego lub rodziny zastępczej, to za ten miesiąc każdy z podatników może odliczyć 1/30 przysługującej kwoty odliczenia za każdy dzień sprawowania pieczy nad dzieckiem.

Na powyższych zasadach z odliczenia może również skorzystać podatnik, który – w związku z wykonywaniem ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego oraz w związku ze sprawowaniem funkcji rodziny zastępczej – utrzymywał w roku podatkowym pełnoletnie dziecko, o którym mowa w art. 6 ust. 4c pkt 2 i 3 ustawy, tj.:

- które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywało zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkole, o której mowa w krajowych lub zagranicznych przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskało dochodów, z wyjątkiem renty rodzinnej, podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30b, lub przychodów zwolnionych od podatku, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152 ustawy, w łącznej wysokości przekraczającej kwotę **16 061,28 zł**.

²⁷⁾ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, z późn. zm.).

Z odliczenia nie mogą korzystać podatnicy, których dzieci podlegają opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy o podatku tonażowym²⁸⁾ lub ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych²⁹⁾, jak również podatnicy, których dzieci stosują przepisy art. 30c ustawy lub ustawy o ryczałcie (z wyjątkiem art. 6 ust. 1a tej ustawy), w zakresie osiągniętych w roku podatkowym przychodów, poniesionych kosztów uzyskania przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do zwiększania lub pomniejszenia podstawy opodatkowania albo przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń.

W części C formularza PIT/O podatnik rozliczający się indywidualnie w kolumnie „podatnik” w wierszu „Ulga na dzieci” (a w przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków – ewentualnie także małżonek w kolumnie „małżonek” w wierszu „Ulga na dzieci”) wpisuje kwotę ulgi na dzieci odliczaną w zeznaniu podatkowym.

Ponadto, w części E formularza PIT/O podatnik podaje numer PESEL dziecka. **Jedynie w przypadku dzieci urodzonych za granicą i nieposiadających numeru PESEL należy podać imię, nazwisko oraz datę urodzenia dziecka.**

Dodatkowo w części E należy wpisać liczbę miesięcy, za które przysługuje mu odliczenie (w tym niepełnych), oraz kwotę przysługującego odliczenia z tytułu ulgi na dzieci.

4. Ulga abolicyjna (art. 27g ustawy)

Z ulgi tej (zwanej „ulgą abolicyjną”) ma prawo skorzystać podatnik, który podlega w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, i uzyskał w roku podatkowym poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dochody (przychody):

- ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy,
- z działalności wykonywanej osobiście,
- z pozarolniczej działalności gospodarczej,
- z praw majątkowych w zakresie praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, z wykonywanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, oświatowej i publicystycznej, z wyjątkiem dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu korzystania z tych praw lub rozporządzania nimi

które rozlicza na zasadach określonych w art. 27 ust. 9 albo 9a ustawy (tj. stosując w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania metodę odliczenia proporcjonalnego).

Ulga polega na odliczeniu od podatku, obliczonego zgodnie z art. 27 ustawy, kwoty stanowiącej różnicę między podatkiem obliczonym przy zastosowaniu metody odliczenia proporcjonalnego a kwotą podatku obliczonego przy zastosowaniu do wyżej wymienionych przychodów metody wyłączenia z progresją. Wysokość odliczenia nie może jednak przekroczyć kwoty 1 360 zł.

Podatnik, uzyskujący przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, ma prawo dokonać zmniejszenia ryczałtu

²⁸⁾ Ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 985).

²⁹⁾ Ustawa z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1704).

o kwotę ustaloną w powyższy sposób. Prawo do odliczenia kwoty ulgi abolicyjnej przysługuje również podatnikom rozliczającym dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej na zasadach określonych w art. 30c ustawy.

Limit odliczenia z tytułu ulgi abolicyjnej nie znajduje zastosowania do dochodów z tytułu pracy najemnej, z tytułu wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, o których mowa w art. 13 pkt 8 lit. a ustawy, z tytułu umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze, w tym przychodów z tego rodzaju umów zawieranych w ramach prowadzonej przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej (z wyjątkiem przychodów otrzymywanych przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych) – jeżeli dochody te osiągnięte są z tytułu pracy lub usług wykonywanych poza terytorium lądowym państw. W przypadku osiągnięcia takich rodzajów dochodów, przysługuje prawo do odliczenia kwoty ulgi abolicyjnej w pełnej wysokości.

Odliczenia nie stosuje się, gdy określone dochody uzyskane zostały w krajach i na terytoriach określanych jako tzw. raje podatkowe, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 599).

Kwoty wydatków, wykazane w części C, podlegają odliczeniu od podatku, jeżeli nie zostały odliczone od podatku na podstawie ustawy o ryczałcie.

Część E

Ulga dla rodzin 4+ (art. 21 ust. 1 pkt 153 ustawy)

Opis ulgi dla rodzin 4+ znajduje się w oddzielnych broszurach informacyjnych do zeznań PIT-36, PIT-36L oraz PIT-37.

Część E wypełniają podatnicy korzystający ze zwolnienia od podatku dla rodzin 4+, którzy są obowiązani do złożenia zeznania podatkowego: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37.

W części E załącznika PIT/O należy wykazać dane co najmniej czworga dzieci uprawnionych do ulgi dla rodzin 4+. W odniesieniu do każdego dziecka należy podać jego numer PESEL. Jedynie w przypadku dzieci urodzonych za granicą i nieposiadających numeru PESEL, należy podać: imię, nazwisko oraz datę urodzenia dziecka.

Jeżeli to samo dziecko uprawnia podatnika zarówno do ulgi dla rodzin 4+ oraz do ulgi na dzieci, kwadrat(y) w wierszu „Ulga dla rodzin 4+” wypełnia się łącznie z pozycjami w wierszach „Liczba miesięcy, za które przysługuje odliczenie z tytułu ulgi na dzieci (w tym niepełnych)” oraz „Przysługujące odliczenie z tytułu ulgi na dzieci”.

Podatnik, który w roku podatkowym korzysta z ulgi dla rodzin 4+ i nie jest obowiązany do złożenia zeznania podatkowego, informacje o dzieciach uprawniających do ulgi wykazuje w odrębnej informacji o dzieciach uprawniających podatnika do ulgi dla rodzin 4+ (PIT-DZ).

Informacja dostępna jest pod adresem <https://www.gov.pl/web/finanse/pit-dz>

Broszura zawiera informacje podstawowe.

W celu uzyskania szerszych informacji można zwrócić się do Krajowej Informacji Skarbowej wybierając z telefonu stacjonarnego numer 801 055 055 lub z telefonu komórkowego numer 22 330 03 30 lub za pośrednictwem strony www.kis.gov.pl. Natomiast w przypadku wątpliwości dotyczących indywidualnych sytuacji podatnika należy zwrócić się do właściwego urzędu skarbowego.